

Danmark halter efter Sverige og Norge, når det handler om fastholdelse af de erfarne på arbejdsmarkedet

Alder er en hæmsko på arbejdsmarkedet i Danmark, og det går ikke så godt med at fastholde de erfarne på arbejdsmarkedet, som mange tror.

En ny beregning fra Djøf viser, at beskæftigelsen i Danmark vil blive øget med 52.000 personer, hvis vi var lige så gode til at beskæftige og fastholde erhvervsaktive over 60 år, som de er i Sverige. Og hvis vi var lige så gode som i Norge, ville beskæftigelsen blive øget med hele 66.000 personer.

Analysen viser at

- Hvis Danmark var lige så gode som Sverige til at holde personer over 60 år i beskæftigelse, ville beskæftigelsen blive øget med 52.000 personer. Og 66.000 personer hvis vi var lige så gode som Norge.
- I Danmark er 62 procent af de 60–64-årige i beskæftigelse modsat i Norge og Sverige, hvor det er 68 procent. For de 65–69-årige er 21 procent i beskæftigelse i Danmark mod Norges 30 procent, som er højest i Norden.
- I Danmark er kun 32 procent af 60- til 74-årige i beskæftigelse – i Sverige er det 36 procent og i Norge 39 procent
- Ser man på hele gruppen af 15 til 64-årige, er beskæftigelsesgraden på tværs af lande meget tæt på hinanden.
- Der er ikke regnet i fuldtidsbeskæftigede – de 52.000 i forskel til Sverige kan således være færre fuldtidsbeskæftigede.

Djøf mener

Tallene beviser, at alder er en hæmsko på arbejdsmarkedet i Danmark. Selvom vi ikke uden videre kan forvente, at så mange flere ældre vil kunne tage et arbejde i morgen, er tallene vidne om et markant forbedringspotentiale, når det kommer til at fastholde de erfarne på arbejdsmarkedet.

Især når de ses i sammenhæng med andre undersøgelser, der peger på at de erfarne har en tendens til at stå først for, når der sker afskedigelser og sidst i køen, når der laves ansættelser.

Djøf mener, at der skal tages politisk ansvar for en målsætning om, at vi på sigt må indhente Norge og Sverige. Konkret bør der tages initiativ til en national handlingsplan med fokus på arbejdspladserne, viden og fordomme, kompetencer og mobilitet. Det vil kræve initiativer fra mange forskellige aktører, men vi er nødt til at forankre indsatsen i beskæftigelsesministeriet, der kan svinge taktstokken og sikre, at vi bevæger os fremad.

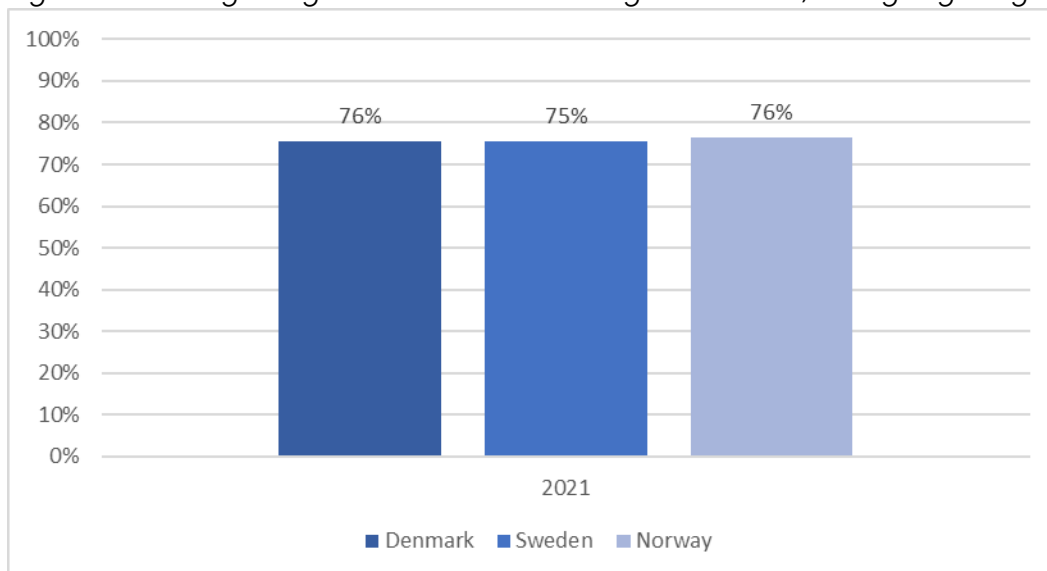
Konkret er der behov for, at vi fx udbreder seniorsamtaler på virksomhederne. Vi ved, at de virker og bidrager til, at flere bliver fastholdt længere. Samtidig bør vi oprette et videnscenter efter norsk forbillede, som kan analysere og punktere fordomme.

Læs mere om fakta og løsninger på Bedstover60.dk

Resultater

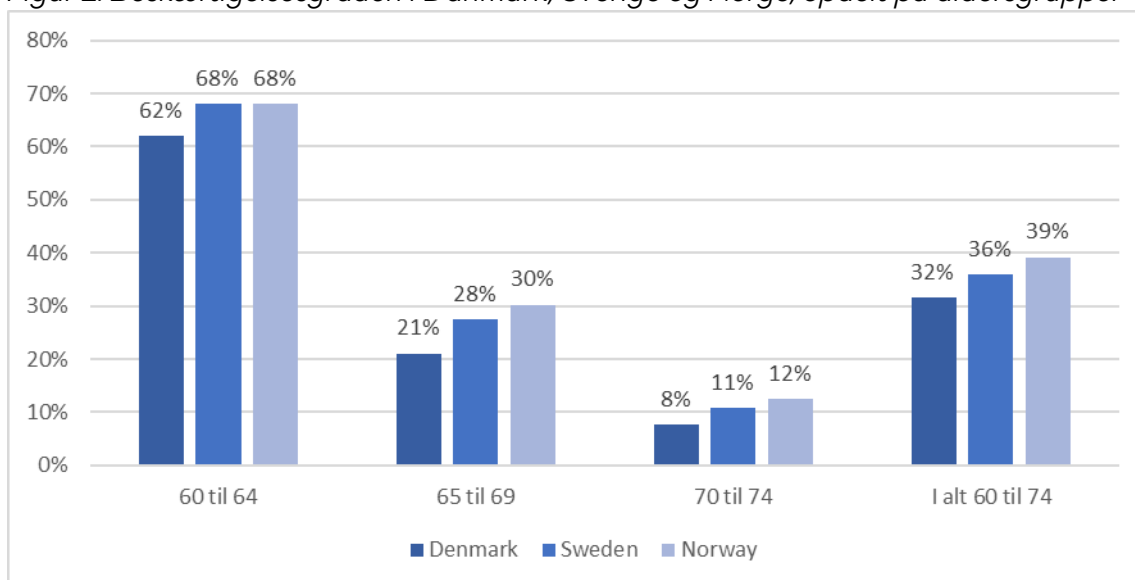
Eurostat indsamler data om bl.a. beskæftigede og population på tværs af Europa. Samlet set i gruppen 15-64-årige har Danmark, Sverige og Norge meget sammenlignelige beskæftigelsesgrader:

Figur 1. Beskæftigelsesgraden blandt 15-64-årige i Danmark, Sverige og Norge

Men opdeles beskæftigelsesgraderne på de ældste aldersgrupper, ses et andet billede. Den danske beskæftigelsesgrad er konsekvent lavere end både den svenske og den norske.

Figur 2. Beskæftigelsesgraden i Danmark, Sverige og Norge, opdelt på aldersgrupper

Hvis man i Danmark kunne opnå samme beskæftigelsesgrad som i Sverige og Norge i aldersgruppen 60-74, ville man kunne øge beskæftigelsen markant.

Der er beregnet, hvad det vil betyde, hvis vi inden for hver aldersgruppe hæver den danske beskæftigelsesgrad, så den svarer til henholdsvis den svenske og den norske beskæftigelsesgrad.

Tabel 1. Hvad ville det betyde, hvis den danske beskæftigelsesgrad var på niveau med hhv Sverige og Norge – antallet af ekstra beskæftigede i hele 1000 personer.

	60 til 64	65 til 69	70 til 74	i alt
Hvis DK havde samme beskæftigelsesgrad som Sverige	20,7	21,8	9,1	51,6
Hvis DK havde samme beskæftigelsesgrad som Norge	20,9	31,1	14,1	66,1

Metode

Der er lavet en modelberegning/tankeeksperiment; hvis man i Danmark (uden at tage højde for andre faktorer) havde samme beskæftigelsesgrad som i henholdsvis Sverige og Norge, hvor mange flere beskæftigede ville vi da have. I beregninger er differencen i beskæftigelsesgraden (i procentpoint) for hhv. Sverige og Norge overfor Danmark ganget på den danske population i hver aldersgruppe.

Beskæftigelsesgraden er regnet som beskæftigede i forhold til populationen, ikke i forhold til arbejdsstyrken, da vi netop ønsker at sætte fokus på tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet.

Data stammer fra Eurostats surveys

(https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/LFSA_PGANWS/default/table?lang=en&category=labour.employ.lfsa.lfsa_pop), og de nyeste tal stammer fra 2021.

For Danmark ser antal beskæftigede og populationen således ud iflg. Eurostat (1000 personer):

Tabel 2

	60 til 64	65 til 69	70 til 74
Beskæftigede	215,3	71,7	22,9
Population	346,9	340	296,5

Tabellen viser det samlede antal beskæftigede, hvis Danmark havde en beskæftigelsesgrad som hhv Sverige og Norge

Tabel 3

	60 til 64	65 til 69	70 til 74	i alt
Danmark	215,3	71,7	22,9	309,9
Hvis DK havde samme beskæftigelsesgrad som Sverige	236,0	93,5	32,0	361,5

Hvis DK havde samme beskæftigelsesgrad som Norge	236,2	102,8	37,0	376,0
--	-------	-------	------	-------

Som nævnt er der ikke taget højde for, at der kan være historiske eller andre grunde til forskelligheden i tilbagetrækningsmønstre, der ses alene på andelen, der er i beskæftigelse ud af den samlede population.

Der er heller ikke taget højde for validiteten og sammenligneligheden i Eurostats surveys.

Der er ikke regnet i fuldtidsbeskæftigede – de 52.000 i forskel til Sverige kan således være færre fuldtidsbeskæftigede.